

מ"ח 4431/23 - חיים איכר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

מ"ח 4431/23

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ע' פוגלמן

המבקש: חיים איכר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למשפט חוזר

בשם המבקש: עו"ד מתן לקר

החלטה

לפניי בקשה להורות על קיום משפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט) בעניינו של המבקש, שהורשע ב-5 עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה בניגוד להוראת סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה).

1. נגד המבקש הוגש בשנת 2017 כתב אישום שמייחס לו 5 עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה בניגוד לסעיף 220(5) לפקודה. לפי כתב האישום, בין השנים 2010-2014 השכיר המבקש דירות למגורים ולעסקים (להלן: התקופה הרלוונטית והעיסוק בהתאמה). כנטען בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית המבקש היה הבעלים של שתי דירות אשר פוצלו למספר יחידות דיור שאותן השכיר, לכל הפחות, ל-15 שוכרים שונים. בנוסף, המבקש הפיק הכנסות מדמי שכירות בגין דירות אשר אינן רשומות בבעלותו, ובהן שלוש יחידות דיור; דירה ששימשה כמשרד; וכן דירות נוספות. כמיוחס בכתב האישום, המבקש העלים בתקופה הרלוונטית את העיסוק מפקיד השומה, והשמיט את כלל ההכנסות אותן הפיק כתוצאה מהעיסוק בהשכרת הדירות, במטרה להתחמק מתשלום מס. כמפורט בכתב האישום, המבקש לא הודיע על התחלת העיסוק לפקיד השומה; לא הגיש דו"ח לפקיד השומה בכל אחת משנות המס בתקופה

עמוד 1

הרלוונטית; לא דיווח על ההכנסות שהפיק מהעיסוק; ואף לא שילם את המס שנבע בגין ההכנסות המפורטות לעיל. כנטען, מעשיו של המבקש נעשו במזיד ובאופן שיטתי במטרה להפיק רווח כלכלי אסור.

2. ביום 5.5.2019 הרשיע בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת פ' נויבירט) את המבקש בעבירות כמפורט לעיל. ביום 12.12.2021 גזר בית המשפט את דינו של המבקש והשית עליו 7 חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי כמפורט בגזר הדין; וקנס בסך 25,000 ש"ח. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי הן על הכרעת הדין, הן על גזר הדין; ואולם, בעקבות המלצת בית המשפט חזר בו המבקש מהערעור על הכרעת הדין. ביום 6.9.2022 קיבל בית המשפט המחוזי את הערעור על חומרת העונש וקבע כי המבקש ירצה את עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. כמו כן, בית המשפט נעתר לבקשת המבקש לדחיית ריצוי העונש ב-4 חודשים. ביום 25.12.2022, בחלוף 4 חודשים וימים ספורים עובר למועד שנקבע לריצוי עבודות השירות, הגיש המבקש בקשה "לבטל את פסק הדין מיום 6.9.2022 שניתן בהסכמה על ידי נאשם", במסגרתה נטען, בין היתר, כי המבקש חזר בו מהערעור על הכרעת הדין כתוצאה מלחצים שהופעלו עליו על ידי אחיו (להלן: הבקשה לביטול פסק הדין). ביום 3.1.2023 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה על הסף, תוך שקבע כי: "[המבקש - ע' פ'] שהיה מיוצג, הבין היטב את משמעות חזרתו מהערעור, שהוצגה לפני בית המשפט לאחר הפסקה בדיון, והושמעה מפי ב"כ המערער, לאחר שיקול והתייעצות" (שם, סעיף 3).

3. מכאן הבקשה שלפניי, שלצדה הגיש המבקש בקשה להשעות את עבודות השירות, אותן הוא מרצה בימים אלה, עד להכרעה בבקשה (להלן: בקשת ההשעיה). במסגרת הבקשה טוען המבקש, בעיקרם של דברים, כי "[...] התיק מיסודו הוא 'תיק תפור' שבכוונת מכוון דאגו שהמבקש יישא בתוצאה שלו" (סעיף 5 לבקשה). כנטען בבקשה, המבקש ניהל בעבר הליך בבית משפט לענייני משפחה שבמסגרתו התנגד למינוי מנהלי עזבון מטעם בית המשפט; לטענתו, בשל התנגדותו למינוי, השופט באותו הליך איים במהלך דיון כי "אני אכיר לך את החברים שלי ממס הכנסה" (סעיף 30 לבקשה; להלן: השופט בהליך בבית המשפט לענייני משפחה והאיום הנטען). לטענתו, האיומים התממשו והוליכו לחקירה שנפתחה נגדו, במסגרתה כנטען זיפו החוקרים את פרוטוקולי החקירה בעניינו. המבקש טוען כי בידיו ראיות חדשות, ובכלל זאת עדים ששמעו את האיום הנטען. בנוסף, למבקש שורה של טענות שעניינן פגמים בהליך שהתנהל בעניינו בבית משפט השלום. בין היתר, נטען כי דודו של המבקש, שהעיד מטעם המדינה בהליך, ביקש לשנות את עדותו לפני הכרעת הדין ואולם בית המשפט מנע זאת ממנו; כי הוא אינו הבעלים של הנכסים נושא כתב האישום; וכי אף שהמנהלת של הנכסים הייתה גרושתו של המבקש, היא לא זומנה לחקירה ואף לא הועמדה לדין. לבסוף, המבקש טוען כי בא כוחו בהליך לא היה כשיר לייצגו בשל מצבו הרפואי וכי הוא אף הושעה מלשכת עורכי הדין. בנוסף, לטענתו, בא כוחו המליץ לו לחזור בו מהערעור על הכרעת הדין מאחר שככל שיאלץ לרצות את המאסר בכתלי בית הכלא "לא בטוח ש[ני]צא חי" (סעיף 57 לבקשה).

4. לאחר שעיינתי בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. נקודת המוצא היא כי יש להורות על משפט חוזר באופן חריג ובמשורה (מ"ח 7550/21 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.11.2021) (להלן: עניין חן); מ"ח 2722/20 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (16.6.2020)). על המבקש שיערך בעניינו משפט חוזר להעמיד תשתית ראייתית איתנה וממשית בדבר קיומה של אחת מעילות שמנויות בסעיף 31(א) לחוק בתי המשפט. כפי שאפרט להלן, איני סבור כי הבקשה שלפניי מקימה איזו מן העילות האמורות.

העילה לקיום משפט חוזר שקבועה בסעיף 31(א)(2) עניינה בהצגת "עובדות או ראיות, העשויות, לבדן או ביחד עם החומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה, לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון". על הטוען להתקיימות עילה זו להוכיח כי יש בידו ראיות או עובדות בעלות "אמינות לכאורה" שיהיה בהן (או בהשתלבותן עם החומר שהוצג

לפני בית המשפט (פוטנציאל לשינוי תוצאת המשפט (מ"ח 4496/22 אוטמזגין נ' מדינת ישראל, פסקה 3(14.7.2022)). במקרה דנן, חרף טענותיו של המבקש בדבר קיומן של ראיות חדשות שמבססות את טענותיו, הבקשה לא נתמכה בתשתית כלשהי, כדוגמת מסמכים או אסמכתאות אחרות. כך למשל, המבקש טוען לקיומם של עדים אשר שמעו את האיום הנטען, ואולם הבקשה אינה מפרטת את זהותם או כוללת תמיכה אחרת בטענה זו. גם יתר טענותיו של המבקש לעניין הפגמים שנפלו בהליך בבית משפט השלום, ובהן הטענות כי החוקרים זיפו את פרוטוקול החקירה וכי דודו ביקש להעיד לטובתו עובר להכרעת הדין, לא נתמכו בתשתית ראייתית מתאימה. בהקשר זה, אציין כי אין להלום העלאת טענות אישיות וחמורות כלפי שופט ועובדי ציבור, שיש בהן משום הטלת דופי, בהעדר תשתית מתאימה.

5. המבקש טוען עוד כי קיים חשש שבהרשעה נגרם לו עיוות דין, בהתאם לעילה הקבועה בסעיף 31(א)(4) לחוק בתי המשפט. במסגרת עילה זו נדרש בית המשפט להשקיף ב"מבט על" על ההליך, ולבחון אם ישנו חשש של ממש כי נפלו בו "פגמים דיוניים חמורים, אשר הובילו להרשעת שווא של המבקש" (מ"ח 6020/13 גור אריה נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (21.10.2014) (להלן: עניין גור אריה); מ"ח 136/22 אסייג נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (13.4.2022); מ"ח 5371/18 לבין נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (18.5.2020)). בעיקרם של דברים, טענותיו של המבקש כי נגרם לו עיוות דין נשענות על כך שלדבריו, כאמור, ההליך הפלילי "נתפר" נגדו ויסודו בהתנכלות מצד השופט בהליך בבית משפט לענייני משפחה, כמו גם בטענותיו האמורות בדבר הפגמים בהליך בבית משפט השלום. ואולם, משמצאתי כי טענות אלה לא נתמכו בראיות מתאימות, איני סבור כי יש בהן להקים עילה לעריכת משפט חוזר של עיוות דין. זאת בפרט מאחר שכפי שנקבע לא אחת, קבלת בקשה לעריכת משפט חוזר מכוח עילה זו תיעשה רק במקרים בעלי נסיבות יוצאות דופן במיוחד (עניין חן, פסקה 8; מ"ח 4035/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.12.2020)). בנוסף לאמור, המבקש טוען כי בעניינו מתקיים פגם דיוני מסוג כשל בייצוג, שיש בו להצדיק קיומו של משפט חוזר. אכן, בגדר המקרים שנכללים בעילת עיוות דין עשוי להימצא, בנסיבות מסוימות, גם פגם דיוני מסוג כשל בייצוג (מ"ח 7184/19 אנורי נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (10.12.2020); עניין גור אריה, פסקה 32). ואולם, גם טענותיו של המבקש במישור זה לזכות בהיעדר ביסוס מתאים. בנוסף, טענה זו לא כללה את תגובת בא כוחו בהליך הדיוני, ואף בכך יש להצדיק את דחייתה (מ"ח 1665/23 שקיראת נ' מדינת ישראל פסקה 6 (28.2.2023); מ"ח 6255/17 ביטרן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (28.11.2017)).

הבקשה נדחית אפוא, ומאליה נדחית בקשת ההשעיה.

ניתנה היום, כ"ג בסיון התשפ"ג (12.6.2023).

המשנה לנשיאה